

LAUKAAN LUKION OPISKELIJAHUOLTOSUUNNITELMA

(laadittu syksyllä 2014, päivitetty keväällä 2016 ja keväällä 2019)

Lähtökohta

Laukaan lukio korostaa hyvää henkeä, yhteisöllisyyttä ja vastuullista toimintaa kaikissa toimitissaan sekä opiskelijoiden, henkilökunnan että huoltajien kanssa.

Opiskelijahuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskelijahuoltopalvelut

Laukaan lukion opiskelijahuollon käytettävissä ovat kouluterveydenhoitajan (päivittäin) sekä tarvittaessa psykologin ja kuraattorin palvelut samassa koulurakennuksessa tai sen välittömässä läheisyydessä. Kyseiset opiskelijahuollon työntekijät ovat yhteisiä Sydän-Laukaan koulun ja muiden Pohjois-Laukaan koulujen kanssa. Opiskelijat ohjataan tilanteesta riippuen eri työntekijöille, mutta yleisimmin heidät neuvotaan ensisijaisesti kouluterveydenhoitajan vastaanotolle. Hän ohjaa opiskelijat tarvittaessa muun opiskelijahuollon tuen piiriin. Tapaamisista psykologin ja kuraattorin kanssa sovitaan yleensä ajanvarauksella. Omaa kiinteää psykologin ja kuraattorin päivystysvastaanottoa ei Laukaan lukion opiskelijoille ole voitu järjestää johtuen jaetuista palveluresursseista Pohjois-Laukaan muiden koulujen kesken.

Psykologi- ja kuraattorityön tavoitteena on opiskelijoiden ja koko oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tukeminen yhteistyössä opettajien ja muun henkilöstön kanssa. Työn painopiste on ongelmien ennaltaehkäisyssä. Psykologi ja kuraattori osallistuvat opiskelijahuoltoryhmien kokouksiin ja opiskelijahuollon monialaisiin asiantuntijaryhmiin. Psykologi ja kuraattori antavat opiskelijoiden ongelmiin liittyvää konsultaatioapua mm. opettajille sekä muulle lukion henkilökunnalle. Heidän työhönsä kuuluu työskentely opiskelijaryhmien kanssa, kahdenkeskiset tapaamiset yksittäisten nuorten kanssa sekä yhteistyö huoltajien ja muun verkoston kanssa.

Kuraattori tukee opiskelijaa esimerkiksi silloin, kun kaveri- tai perhesuhteissa on huolia, opiskelija kokee yksinäisyyttä, koulunkäynti ei suju, poissaoloja kertyy paljon tai elämässä tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat opiskelijan hyvinvointiin. Psykologi tukee opiskelijaa esimerkiksi silloin, kun mielialaan ja jaksamiseen, ihmissuhteisiin tai opiskeluun liittyvät asiat huolestuttavat.

Lukion ensimmäisen vuoden opiskelijoilla on terveystarkastus, johon sisältyy tarvittaessa myös lääkärintarkastus. Lääkärintarkastukset tehdään pojille kutsuntavuonna. Poikien lääkärintarkastus sisältää myös ennakkokutsuntatarkastuksen.

Opiskelijahuollon palvelut vastaavat nuorten hyvinvointiin ja terveyteen liittyviin tarpeisiin, sillä suuri osa avuntarpeesta kohdistuu pieniin, kouluterveydenhoitajan autettavissa oleviin fyysisiin terveysongelmiin. Lisäksi useat nuoret tarvitsevat tukea henkisen hyvinvoinnin parantamiseksi, mihin vastataan psykologi- ja kuraattoripalveluilla terveydenhoitajan antaman tuen lisäksi.

Laukaan Hyvinvointi- ja perhekeskus HYPE tarjoaa mm. erityisnuorisotyöntekijän ja psykiatrisen sairaanhoitajan sekä etsivän nuorisotyön palveluja, jotka ovat lukiolaisten käytettävissä.

Kouluterveydenhoidon ja opiskelijahuollon palvelut ovat lukion käytettävissä myös opiskelijahuollon kehittämisen ja sen seurannan tukena.

Opiskelijahuoltoryhmät monialaisessa yhteistyössä

Opiskelijahuollon monialaiseen yhteistyöhön kuuluvien opiskelijahuoltoryhmien toiminta on osa opiskelijahuollon kokonaisuutta. Opiskelijahuoltoryhmiä ovat 1) opiskelijahuollon ohjausryhmä, 2) oppilaitoskohtainen opiskelijahuoltoryhmä sekä 3) tapauskohtaisesti koottava asiantuntijaryhmä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 14 §)

Opiskelijahuollon ohjausryhmä

Laukaassa opiskelija- ja opiskeluhuollon työtä ohjaa monialainen kunnan yhteinen opiskelijahuollon ohjausryhmä, joka vastaa opiskelija- ja opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Ohjausryhmä kokoaa Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman opiskelijahuolto-osuuden sekä toimeenpanee ja toteuttaa päätettyjä suunnitelmia. Ryhmän kutsuu koolle Hyvinvointi- ja perhekeskuksen palvelupäällikkö, ja lukion rehtori on ohjausryhmän jäsen.

Oppilaitoskohtainen opiskelijahuoltoryhmä

Lukiossa toimii yhteisöllinen opiskelijahuoltoryhmä, hyvinvointiryhmä HYVIS. Sen kokoonpano määritellään koulun toimintasuunnitelmassa, ja ryhmän kaksi opiskelijajäsentä valitaan mentor-opiskelijoiden keskuudesta aina lukuvuodeksi kerrallaan. Ryhmää johtaa opinto-ohjaaja tai muu toimintasuunnitelmassa nimetty henkilö. Ryhmä suunnittelee, kehittää, toteuttaa ja arvioi lukion yhteisöllistä opiskelijahuoltoa yhteistyössä muiden henkilökunnan jäsenten kanssa. Hyvinvointiryhmä laatii hyvinvointisuunnitelman osaksi lukuvuoden toimintasuunnitelmaa. Toimintasuunnitelma ja hyvinvointisuunnitelma esitellään opiskelijakunnan hallitukselle. Sen hyväksyy Laukaan lukion johtokunta, jonka jäsenet ovat huoltajia, henkilökunnan edustajia ja opiskelijoiden edustajia. Hyvinvointiryhmä laatii kokouksistaan muistiota, jotka säilytetään tulostettuina Hyvinvointiryhmän kokousmapissa opinto-ohjaajan huoneessa sekä ryhmän jäsenille jaetussa pilvipalvelussa (esim. Google Drive).

Asiantuntijaryhmä

Yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän asioita käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä, joka selvittää opiskelijahuollon tuen tarpeen ja palvelujen järjestämisen. Asiantuntijaryhmän monialaisuus ja tapauskohtainen kokoonpano perustuvat yksilölliseen harkintaan, käsiteltävään asiaan ja siinä vaadittavaan osaamiseen. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai, mikäli hänellä ei ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella.

Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai opiskelijahuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu ja jolla herää huoli opiskelijan asioista. Ensisijaisesti lukiossa ryhmän kokoaa ja vastuuhenkilönä toimii ao. opiskelijan ryhmäohjaaja, joka huolehtii tapaamisen kirjaukset ja sovitut toimenpiteet opiskelijan sähköiseen opiskelijahuoltokertomukseen (Wilma).

Turva- ja kriisisuunnitelma

Laukaan lukiolla ja Sydän-Laukaan koululla on yhteinen turvallisuus- ja kriisisuunnitelma, joka tarkistetaan aina lukuvuoden alussa ja päivitetään tarvittaessa. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä viranomaisten kanssa, ja vastuu suunnitelman laatimisesta on koulutuksen järjestäjällä. Turvallisuus- ja kriisiohjeet on koottu turvallisuuskansioon, joka sijaitsee opettajainhuoneessa.

Toimenpiteet opiskeluyhteisön ja -ympäristön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi

Laukaan lukio toimii osittain yhteisissä tiloissa Sydän-Laukaan koulun kanssa. Epäiltäessä sisäilmaongelmia opiskelija ohjataan kouluterveydenhoitajan vastaanotolle, joka opastaa oirepäiväkirjan täyttämiseen. Mikäli joihinkin tiloihin kohdistuu useampia ilmoituksia, kunnan teknisen henkilökunnan kanssa sovitaan tarvittavat mittaukset, seuranta sekä mahdolliset jatkotoimet.

Laukaan lukiossa edistetään hyvinvointia ja turvallisuutta panostamalla ryhmäytymiseen sekä ohjausryhmittäin että koko lukion kesken. Ryhmänohjaajan läheinen rooli sekä henkilökunnan ja opiskelijoiden välinen tuttuus ovat tärkeitä hyvinvointia edistäviä tekijöitä. Lukion opiskelijakunnan hallitus toimii aktiivisesti monin eri tavoin. Mentoreiksi valitut opiskelijat auttavat lukiolaisia varsinkin opiskelun alkuvaiheessa sekä erilaisissa nivelvaiheen asioissa. Laukaan lukiossa noudatetaan päihteetöntä juhlakulttuuria.

Lukiossa järjestetään poistumisharjoituksia ja poistumisohteet käydään opettajainkokouksessa sekä ryhmänohjauksessa läpi.

Yhteistyö ja toimenpiteet opiskelijoiden osallisuuden vahvistamiseksi

Opiskelijakuntaa kuullaan säännöllisesti heitä koskevista asioista. Rehtori ja opiskelijakunnan hallituksen puheenjohtaja tapaavat säännöllisesti, ja tarvittaessa rehtori on mukana opiskelijakunnan hallituksen kokouksessa. Opiskelijakunnan mielipidettä kysytään koulun kehittämiseen liittyvissä asioissa.

Opiskelijakunnan hallitus valitsee keskuudestaan opiskelijat, jotka osallistuvat vuorollaan opettajainkokouksiin. Lisäksi opiskelijoita kutsutaan jäseniksi eri työryhmien kokouksiin. Laukaan lukion johtokuntaan valitaan kaksi opiskelijajäsentä sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Mentorit osallistuvat aktiivisesti lukion toiminnan kehittämiseen, eri tapahtumien suunnitteluun ja markkinointiin. Opiskelijoita on mukana vanhempainiltojen järjestämisessä. Laukaan lukion opiskelijoita on vuosittain mukana erilaisissa Laukaan kunnan järjestämien juhlatilaisuuksien järjestelyissä.

Laukaan lukiossa pyritään järjestämään nuorisovaalit kaikissa vaaleissa, joissa se on mahdollista. Nuoria kannustetaan seuraamaan yhteiskunnallista keskustelua, ja vaalipaneelien järjestämisellä pyritään aktivoimaan äänestämiseen. Lukio pyrkii järjestämään kansanedustajavierailuja vuosittain. Lisäksi tehdään yhteistyötä seurakunnan kanssa seurakuntavaalien järjestämisessä, sillä suuri osa lukiolaisista on seurakuntavaaleissa äänioikeutettuja.

Yhteistyö ja toimenpiteet huoltajien yhteistyön ja osallisuuden lisäämiseksi

Laukaan lukiolla on oma johtokunta, jonka jäsenet sivistyslautakunta nimeää. Jäsenet edustavat lukiolaisten huoltajia, opettajia sekä koulun henkilökuntaa.

Kaikilla alaikäisten huoltajilla on Wilma-tunnukset, ja opiskelijoiden antamalla kirjallisella suostumuksella huoltajien tunnusosoikeudet säilyvät myös hänen tultuaan täysi-ikäiseksi. Wilman välityksellä pidetään yhteyttä opiskelijoiden opintojen etenemistä ja/tai hyvinvointia koskevissa asioissa. Tarvittaessa pidetään yhteyttä huoltajiin puhelimitse sekä järjestetään tapaamisia koululle.

Yhteistyö nuorisotoimen, lastensuojelun ja poliisin sekä muiden opiskelijahuollon kehittämiseen tarvittavien tahojen kanssa

Rehtori, opinto-ohjaaja, ryhmänohjaaja tai joku muu henkilökuntaan kuuluva on tarvittaessa yhteydessä nuorisotoimeen, lastensuojeluun ja poliisiin sekä muiden opiskelijahuollon kehittämiseen tarvittaviin tahoihin.

Etsivän nuorisotyön ohjaajien kanssa tehdään yhteistyötä niiden nuorten asioissa, jotka ovat lopettamassa lukio-opiskelua kesken opintojen. Laukaan kunnan ja seurakunnan nuorisotoimen työntekijät ovat koululla säännöllisesti. Lastensuojeluun ollaan tarvittaessa yhteydessä lain edellyttämällä tavalla.

Terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välinen yhteistyö

Terveysneuvonnalla tarkoitetaan yksilöllistä ohjausprosessia, jonka tarkoituksena on terveyden edistäminen sekä sairauksien ehkäisy ja hoito. Terveysneuvonnasta Laukaan lukiossa vastaa ensisijaisesti kouluterveydenhoitaja. Terveystiedon opiskelussa lisätään opiskelijoiden valmiuksia hoitoon hakeutumisessa sekä parannetaan opiskelijoiden itsehoitotaitoja. Terveysneuvoja vieraillee terveystiedon kursseilla demonstroimassa esimerkiksi laboratoriotestejä.

Opintojen etenemisen ja koulunkäynnin seuranta

Opintojen eteneminen ja koulunkäynnin seuranta on kuvattu Laukaan lukion opetussuunnitelman liitteissä ”Ohjaussuunnitelma” ja ”Oppimisen ja opiskelun tukea tarvitsevien opiskelijoiden opetus”.

Esteetön opiskeluympäristö, tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus oppilaitoksessa

Laukaan lukio noudattaa nollalinjaa päihteidenkäytön suhteen. Lukion juhlat ovat päihteettömiä. Jos muuta epäillään, rehtori puuttuu asiaan välittömästi. Alaikäisen opiskelijan kyseessä ollessa toimitaan lain edellyttämällä tavalla. Turvallisuuskansiossa on annettu ohjeet päihtyneen opiskelijan kohtaamisen varalta.

Laukaan lukion luokkatiloihin, kuvataiteen luokkaa lukuun ottamatta, on esteetön kulku. Tarvittaessa kuvataiteen opiskelu voidaan järjestää muussa tilassa.

Opiskeluympäristöt on järjestetty mahdollisimman turvallisiksi. Kiinteistössä havaittavista turvallisuuspuutteista ilmoitetaan kiinteistöpalveluun ja yksi opettajista on nimetty kiinteistövastaavaksi. Henkilökunta valvoo, että koulualueella käyttäydytään turvallisesti. Ongelma-kohtiin puututaan heti.

Terveydenhoitaja huolehtii ensiavusta sekä mahdollisista jatkotoimenpiteistä. Jokainen aikuinen on vastuussa ensiavun huolehtimisesta tarpeen vaatiessa, ja opettajakuntaan kuuluu henkilöitä, jotka ovat käyneet ensiapukurssin ja huolehtineet taitojen päivittämisestä.

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Turvallisuuskansiossa sekä toimintasuunnitelmassa kuvataan suunnitelmat opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa. Edellä mainittujen asioiden käsittely yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla hoidetaan opiskelijahuoltoryhmien tehtäväjaon mukaisesti. Lukiossa erityisesti ylioppilaskokeiden järjestelyissä varaudutaan äkillisiin poikkeustilanteisiin ylioppilastutkintolautakunnan ohjeiden mukaisesti.

Laukaan lukiossa on laadittu tasa-arvosuunnitelma, joka tarkistetaan tarvittaessa. Kolmen vuoden välein opiskelijoille tehdään tasa-arvokysely.

Äkillisissä kriisitilanteissa noudatetaan Laukaan kunnan opetustoimen yhteistä kriisisuunnitelmaa, joka pidetään ajantasaisena verkkosivuilla <https://peda.net/laukaa/oppilashuolto/kasikirja>.

Opiskelijahuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Lukion yhteisöllinen opiskelijahuoltoryhmä seuraa opiskelijahuollon toteutumista lukuvuoden aikana.

Opettajille, muulle henkilökunnalle ja opiskelijoille tehdään kysely opiskelijahuollon onnistumisesta aina ennen opiskelijahuoltosuunnitelman päivittämistä. Kyselyn tulosten perusteella toiminta- ja opiskelijahuoltosuunnitelmia kehitetään. Lukuvuoden arvioinnin yhteydessä opettajakunta arvioi myös opiskelijahuollon toteutumista. Näissä arvioinneissa nostetaan tarkemmin arvioitaviksi kulloinkin ajankohtaisiksi osoittautuneet tai muuten sovitut tässä suunnitelmassa luetellut asiat.

Opiskelijahuollon toiminnasta ja sen tuloksista laaditaan riittävän anonyymi yhteenveto vuosikertomukseen, joka julkaistaan sekä sähköisenä että jaetaan tärkeimmille yhteistyökumppaneille paperisena. Laukaan opiskelijahuollon ohjausryhmä seuraa kaikkien koulujen opiskelijahuoltosuunnitelmien toteutumista. Ohjausryhmä hyödyntää koulujen toimintasuunnitelmien arvioita ja muita hyvinvoinnin ja terveyden mittareita kootessaan tietoa opiskelijahuollon toteutumisesta.